

Justícia Social

Preu:
15 Cts.

ÒRGAN DE LA UNIÓ SOCIALISTA DE CATALUNYA

L'ESTATUT DE CATALUNYA

Pot dir-se ja que *tots* els Ajuntaments de Catalunya han aprovat per aclamació l'Estatut. I pot predir-se que demà *tots* els ciutadans catalans el votaran afirmativament.

Diffícilment, en la història contemporània, cap poble haurà donat un exemple tan magnífic d'unanimitat en l'expressió dels seus sentiments, de la seva voluntat. Unanimitat que no suposa uniformitat mental, ni moral. Puix que és ella síntesi de diversitats inconciliables.

És Catalunya que vota l'Estatut, que es redreça i diu a l'Estat espanyol: aquests són els drets, les llibertats que vull i que ningú no pot discutir ni retallar.

I és Catalunya la que contrau, així, una immensa responsabilitat històrica davant ella mateixa, Espanya i el món. Hem de veure en l'Estatut una realitat.

Una realitat forjada a sang i a foc, en llargs anys de lluita, que prengué forma el 12 d'abril, que es vigoritzà el 28 de juny i que sorgirà esplendent del referèndum del 2 d'agost. Dades glòries que assenyalen la marxa d'un poble vers un destí ple de contingències creadores!

Una realitat peninsular lliurement reconeguda pels homes de Sant Sebastià, lliurement compresa per les més altes expressions de la intel·ligència espanyola, lliurement acceptada pels

partits polítics que miren l'esdevenir, no la tradició.

I veient en l'Estatut una realitat viva, hem de pensar ja en la tasca constructiva que ens tocarà realitzar. Puix l'Estatut, en si mateix, perdria tota significació històrica si no li donéssim un contingut, si ens manqués intel·ligència, coratge i voluntat perseverant per a fer-ne una eina de treball i el suport de la Catalunya nova.

Hem volgut l'Estatut. I hem de voler, també, el que segueix a l'Estatut. Sense defugir cap responsabilitat, sense renunciar a cap possibilitat.

L'Estatut és el reconeixement de la nostra aptitud per a governar-nos. Però, el reconeixement aliè no és l'aptitud. Fins ara hem demostrat al món que som prou forts i prou constants per a reclamar drets i llibertats inalienables. I des d'ara hem de palesar que som aptes per a governar-nos, que gaudim de riqueses espirituals i morals per a crear, a l'ombra dels drets i de les llibertats conquerides, una civilització.

Amb l'Estatut, Catalunya no ha de tornar al 1700. Ha de mirar davant d'ella, als països mestres en civilització, als ideals de justícia social, d'emancipació econòmica, política i cultural dels pobles. I amb arduesa, no tement el sol ni la veritat. I amb la decisió ferma de posar-se quan menys,

al costat dels capdavanters, d'oferir a la humanitat l'exemple aconhortador d'un poble masclé en acció.

Aquest és el valor que, per a nosaltres, socialistes, té l'Estatut. Un valor de superació. Un valor de pervindre. No una estèril cançó de remembrances històriques, un inquiet i sec rumiatge de greuges que la reparació republicana d'avui ha d'esborrar per sempre del nostre record.

Per això, la Unió Socialista de Catalunya ha fet l'esforç que calia, i el

verb càlid dels seus homes ha arborat d'entusiasme les multituds catalanes. I és ara, en l'hora suprema, que la Unió Socialista de Catalunya diu als treballadors del camp i de la ciutat, als intel·lectuals, als tècnics de la producció i de l'economia nacionals, a tots els catalans que senten els batecs d'un ideal en el cor, que senten en el cervell les vibracions d'un ideal:

De l'Estatut ha de sortir-ne una Catalunya socialista, branca robusta del socialisme internacional!...

Les grans figures del socialisme

JEAN JAURÈS

En els moments en què la guerra europea era imminent, una veu robusta i amarada de raó predicà càlidament la pau. Europa sofria una tràgica commoció i només una intel·ligència potent, una sincera austeritat autoritzada, podia salvar-la. Jean Jaurès, l'home actiu, menava una activitat vertiginosa; Jaurès volia salvar Europa amb la puresa del socialisme. I el 31 de juliol de 1914 Raul Villain, armat per la reacció, assassinava Jean Jaurès; l'esperit bèl·lic, devastador, suprimia així el seu més poderós enemic.

Han passat 17 anys. I Jaurès, avui, ha triomfat plenament. No pogué evitar la catàstrofe, però ha dotat al món del seu pacifisme sa i progressiu.

Jean Jaurès no fou un marxista pur, però indubtablement fou un dels socialistes més íntegres i autèntics, un socialista cent per cent. Des de la càtedra, des del Parlament, des del llibre i el periodisme, des dels Congressos internacionals, Jaurès illuminà a tota hora. Primeríssima mentalitat, posseïa quintaessenciades les qualitats que Eça de Queiroz atribuïa al gran home—raciocini, imaginació i acció positives—, que ell sempre posava amb vigor i abnegació al servei de la humanitat. Si el món disposés en tot moment d'un Jaurès, la implantació del socialisme no seria gens llunyana, puix que a la seva solidesa mental i a la seva decisió hi unia unes tan rares honorabilitat i convicció que feia comprendre la veritat de les seves doctrines. Precisament per aquest motiu, fou la primera víctima de la guerra.

Avui, es disputen Jaurès els socialistes i els comunistes, els homes de la Segona i de la Tercera Internacional. Si pels procediments Jaurès es troba apartat dels comunistes, pel seu pensament no ens atreviríem massa a classificar-lo. Aquella «amplitud d'intel·ligència i de cor», segons frase de Ferdinand Buisson, el plaçava invariablement en un terreny de liberalíssima ponderació socialista que li donava una tan àmplia visió que forçosament s'ha d'escapar de diferenciacions doctrinàries superficials. Però, repetim-ho, pels seus procediments, pel seu mateix pacifisme, Jean

Jaurès es repelleix amb el comunisme i el seu socialisme és veritable socialisme.

En aquests instants que Catalunya es redreça i està en camí d'assolir la seva freturada llibertat, no podríem silenciar l'amor a les nacionalitats professat fonament pel gran antinacionalista francès. No pot dir-se socialista aquell que no senti com a cosa bàsica la llibertat dels pobles (vegeu, recentment, com els companys madrilenys han hagut de rectificar errors que els exclouïa de la Segona Internacional). I Jean Jaurès, que defensava el principi de les nacionalitats com el joier guardador del tresor i del geni espiritual de la humanitat, preconitzava la llibertat dels pobles tal com l'ha volguda solucionar sempre la Unió Socialista de Catalunya, solució compartida avui—trionf del més autèntic esquerrisme—per tota Catalunya. Escolteu-lo a ell: «No admetem que els drets de les nacionalitats hagin prescrit mai, però els mitjans de reclamar i realitzar aquests drets poden variar com les condicions de civilització i com les condicions polítiques del món».

En el dissetè aniversari de la mort del gran socialista abnegat—doctrinari liberal i amant de la política—, d'exemplar honradesa persuasiva, fem un minut de devot silenci a la memòria del Mestre. J. ROURE TARENT

Votar l'Estatut és alliberar Catalunya!!!

LA SETMANA POLITICA

Votem l'Estatut!

Demà, el poble català aprovarà l'Estatut. Mai, el poble, haurà votat amb un sentit tan ple de responsabilitat i prenys d'esdevenidor.

Som a la cruïlla dels camins històrics. A ella hem arribat pel camí fosc i malmès de la tradició hapsburguesa i borbònica. En ella s'obre, ample, lluminós, el camí de les reivindicacions històriques definitives i de les possibilitats col·lectives sense límits i sense «obstacles tradicionals».

Anem-hi amb cor alegre i esperit nou!

Catalunya i Espanya han viscut al marge del món, aturats davant la paret de les qüestions prèvies. Qüestions merament polítiques i històriques, fruits de la nostra faisó d'ésser, i de la incomprensió, de l'entossudiment, de la fossilització d'institucions i principis arreu de la terra evolucionats, humanitzats: forma de govern per a tots els peninsulars, recuperació dels nostres drets i llibertats per als catalans.

No vulguem que hom la reconstrueixi!

El cor i la intel·ligència de catalans i espanyols, per anys i anys, mentre el món cercava freturós noves lleis de convivència humana i d'estructuració social i econòmica, no tenien més sentiment ni més horitzó que els retraïments, i forjats en la lluita contra una monarquia medieval i les castes que l'ajudaven i d'ella vivien parasitàriament.

Alliberem-los per sempre!

Hem tingut un 14 d'abril i un 28 de juny. Contra el voler íntim de les burgesies catalana i espanyola i de molts «republicans» històrics. Classes i homes que en la lluita política no hi veien l'emancipació integral de l'home ibèric, sinó maquiavèliques direccions tàctiques. Aquells per a perllongar l'usdefruit en llurs privilegis, aquests per a no perdre les comoditats d'una oposició acadèmica i intrascendent. ¿Eren els filòsofs del «salto en el vacío»?

Que no puguin, dins la República, tornar-hi!

Avui, davant la ineluctable realitat, fent bona cara al mal temps, la burgesia, la reacció catalana i l'espanyola i els «republicans» històrics que de sobte s'han trobat amb la República, s'entenen, s'ajunten, per ajornar indefinidament les qüestions prèvies no resoltes. I parlen de la República ben entesa, d'una autonomia catalana ben entesa, del «vés poc a poc per anar de pressa».

No deixeu ofegar l'esperit revolucionari!

I amb decisió suprema, sense temença, doneu la darrera martellada al tros de paret que encara ens limita i enfosqueix l'horitzó: l'estructura política de la República espanyola.

Per a no parlar-ne més!

Per a no pensar-hi més!

Per a enfonsar-nos d'una vegada en els corrents universals i crear una Catalunya nova, on hi regni la justícia social, on governin els homes que sostenen tot l'edifici social i econòmic: els treballadors del muscle i de la intel·ligència!

Votem, afirmativament i unànima, l'Estatut de Catalunya!

Irresponsabilitat

Aquests dies, pels carrers de Barcelona hom ha repartit unes fulles signades: F. A. I. (Federació Anarquista Ibèrica). En elles es dona per fet que la República de res no serveix, que els obrers cap confiança ni esperança no han de sentir vers ella. I com a raó fonamental es diu: la República, en tres mesos d'existència, en vuit dies de Constituents, no ha pogut, no ha volgut crear el paradís proletari. No ho ha pogut, ni volgut, en tres mesos i vuit dies, ni ho podrà ni ho voldrà en els segles dels segles.

Provat això, la F. A. I. ens engega remeis únics i immediats. I són:

Obrers!... Apodereu-vos de les fàbriques!

Soldats!... Torneu's-en a casa vostra!

Obrers i soldats!... Foradeu a trets el ventre de qui se us posi al davant!

Dels pagesos, la F. A. I. no se'n recorda. No existeixen!

Costa creure que aquestes fulles les hagin escrit i escampat homes d'idees. Puix mai havíem vist un cas tan greu d'irresponsabilitat, d'inconsciència. Aquests provocadors, a sou de la pitjor burgesia, de la pitjor policia, no escriurien d'altra faisó!

Occidentalització sistematitzada del «bon salvatge» que commogué els teòrics del segle XVIII; font i arrel de l'home que naix bo i de l'home rousseauïnà que es torna bo en quant retorna a la naturalesa; europeització del comunisme inca i de les missions jesuítiques del Paraguai; kropotkinització dels ascetes, anacoretas, monjos i primitius cristians; superidealització de totes les terres de Canaà, i de totes les illes Sant Brandan que sembren els mars del món i la imaginació dels mariners d'ànima poruga; llum íntima de les comunitats místiques que defugien el món per a cercar la vida ideal, Arcàdies bucòliques...: l'anarquisme és, en els nostres dies, en el nostre segle XX, ingenuïtat mental, infantilisme moral, flagell dels països tradicionalment catòlics, teòricament i econòmicament retardats, políticament i cultural vuitcentistes!

Però, ¿l'anarquisme pot degenerar, ha degenerat ja, en idiotisme, en força cega de destrucció, orfe de la saba espiritual dels vells orígens?

Les fulles de la F. A. I., d'ésser-ho, dirien que sí!...

Sindicalisme, sí; Socialisme, no!

El senyor Josep Maria Capdevila es pregunta en *El Matí*: «Podem confiar gens en el socialisme?» I es contesta que gens ni mica.

Alguns patrons, diu, desesperats de l'anarquia completa en què vivim (no ens n'havíem adonat!) comencen a posar «una lleugera, infundada esperança» en el socialisme. És el miratge del poder. Miratge enlluernador.

Hi ha perill que l'errada «greu», que s'infiltra «insensiblement dins l'esperit d'alguns patrons... s'estengui a tot llur estament».

No, sosté el senyor Josep Maria Capdevila. Els patrons no han d'«esperançar gens ni mica de l'ordre que ens pugui venir del socialisme». Això és «distreure's de la malaltia d'ara amb una malaltia nova».

No, no, repeteix el senyor Josep Maria Capdevila. Penseu, patrons ingenus, «que el govern socialista només s'enfortirà amb la tirania, perquè el socialisme i tirania són una mateixa cosa». No veuen que «el socialisme els anul·laria». No veuen que el socialisme, davant de l'Estat erigit en déu, anulla totalment l'individu, atempta contra la seva dignitat, es converteix en esclau d'una burocràcia monstruosa».

«Vegeu, doncs, patrons capgirats—conclou victoriosament el senyor Josep Maria Capdevila—, si en el socialisme podeu fundar-hi gaires esperances!»

Evidentment, els patrons cap esperança no poden tenir amb el socialisme. A no ésser aquesta, gens petita si ens fixem bé en els temps que corren: que el traspass sigui el menys aturament possible. Qui no desitja una mort suau, dolça?

Però, el senyor Capdevila, recordant els anys d'anarquisme heroic, vol una agonía llarga i com sigui. Tot menys el triomf del socialisme.

I aconsella als patrons: feu-vos, no socialistes, feu-vos sindicalistes! Així mateix: sindicalistes!

«Pensin que el sindicalisme, lluny de desaparèixer, convé que triomfi.» Un sindicalisme d'anar per casa. Un sindicalisme bon minyó d'obers i un sindicalisme assenyat de patrons, que tractin patriarcalment, en clàssica reunió de llops i brens, de no minvar la força actual i històrica del principi arrelat a l'ànima dels senyors Esteves i dels Esteves que no saben com fer-se perdonar les bogeries de la primera joventut: «l'amo sempre és l'amo!»

És clar que el senyor Josep Maria Capdevila no parla del «sindicalisme de l'Únic, que porta a dins uns principis socialistes», i que ha tingut la «gosa» i la «franquesa» de confessar-se «anarquista en aquesta terra on l'anarquia de tots ha impedit secularment la florida de la civilitat i de la cultura».

I heus ací que ja no sabem on vol anar el senyor Josep Maria Capdevila. Què és l'Únic? Socialista? Anarquista? Els dos colors a la vegada no pot tenir-los. Socialisme i anarquisme són expressions i sistemes antagònics. No lliguen de cap manera, ni amb salsa literària anarco-burgesa.

Anarco-burgesa, a la fi, és l'admonició del senyor Josep Maria Capdevila. A les acaballes del capitalisme, prefereix l'explosió anàrquica de patrons i obrers, a l'estructuració fecunda i científica de la civilització socialista.

I amb això no hi veiem tan sols l'esperit de l'home

que dona consells crematístics, sinó, a més, la força del subconscient.

On revient toujours à ses vieilles amours...

Els polítics egotistes

El senyor Alejandro Lerroux ha tornat a fer declaracions. Això és cosa de tots els dies. Dissortadament per a ell i per confusió dels bons ciutadans que encara li tenen fe.

Ara ha dit: «Si fa falta, prendré el Govern, i després que cadascú digui de mi el que vulgui.» Prendré el Govern!

¿És creu el senyor Alejandro Lerroux que la República és una cosa que qualsevol pot agafar anant pel carrer, i sense perdre-hi els dits?

¿Qui és ell per a parlar amb aquest to de dictador que s'ofereix a la reacció? Del seu passat val més que no en parlem. I que no en parli ell. Del seu present, ¿què podem dir-ne, a no ésser que és conseqüència d'un passat ple de fosques aventures?

A la República no l'interessen els homes, els cabdills. No els vol, ni els necessita. La República serà l'obra dels grans partits orgànics, on les vanitats personals i el «jo» primitiu cedexen el pas i la veu a principis i normes col·lectives.

Jo prendré el Govern!

El to i el gest ens fan reviure les hores més tràgiques del segle XIX espanyol, i les més vergonyoses del darrer Borbó. ¿No deia «jo» vull, Alfons XIII? ¿No deia «jo» salvaré Espanya, Primo de Rivera? ¿No deien «jo», «jo» i sempre «jo» els cabdills militars inventors del «pronunciamiento»?

Espartero, Narváez, O'Donnell, Serrano, «prenien» el Govern, quan es pensaven que feia «falta», i això no deixaren de pensar-ho mai. Pavia «pregué» el Govern, i a la butxaca d'Alfons XII el posà Martínez Campos.

¿Quina diferència hi ha entre aquests «espadons» i el senyor Lerroux, quan el senyor Lerroux parla en primera persona, en un excés d'egotisme cavernari? L'uniforme? Tant se val! Perquè a la història espanyola, Monipodi saturat de Rinconetes i Cortadillo i de Buscones i de Guzmanes, hi ha un Calomardé i un González Bravo, «civils» com don Alejandro Lerroux i enamorats, també, del «jo».

Hem fet una Revolució. Estem bastint una República. ¿Què esdevindrà aquella, què en farem d'aquesta, si no revolucionem, si no republicanitzem els esperits, els costums i els actes dels homes?

Vet ací una tasca urgent!

Foragitem els homes que gosen a parlar com ha parlat don Alejandro Lerroux!

El Govern de la República és nostre, del poble, i ningú, per alt que sigui, per genial que fos—i Lerroux és petit i groller—podrà, no ja prendre'l, sinó dir-nos que el prendrà «si fa falta»...

Els sense feina i els que no en volen

Quants sense feina hi ha a Barcelona? Ningú no ho sap. Xifres aproximades, les que vulgueu. Però, res no se'n pot fer.

¿Quants són els sense feina que no en volen, els paràsits del baix fons, professionals de la ganduleria i del viure a tort? Més perduts, encara.

Els serveis d'estadística sempre han estat pessimistes. I l'atur forçós és bàsicament qüestió d'estadística. Hem de fer-la, ben aviat. Puix la manca de dades certes ens porta a l'esmerçament d'energies i de cabals que aquests dies escandalitzà a la premsa.

Dissortadament, com ha dit molt bé l'americà i company Serra i Moret, responen a crítiques insidioses, el problema de l'atur forçós, poc greu avui, prompte commourà a tot Catalunya. I és ara, en hores de relatiu respir, que la Generalitat i l'Ajuntament han d'organitzar els serveis d'ajut. No serveis tacats del pecat originari de la caritat catòlica: que així cal definir el repartiment de «bonos», una mena municipal de la clàssica «sopa» conventual o casernària. Sinó serveis científicament organitzats, recolzats per estadístiques fidels i que portin l'ajut a qui vertaderament el necessita, no al paràsit i professional de l'almoïna.

Heus ací la conclusió que cal treure dels abusos denunciats per la premsa.

JOAN COMORERA

LA FUTURA LLUITA ANTIVENERIANA

Com més s'apropa l'instant de la nova estructuració política i social de Catalunya, més convençuts estem de la necessitat de dur a terme una veritable revolució que trenqui els motllos existents de la vella organització borbònica.

És un fet la caiguda de la dinastia i l'adveniment del règim republicà, però centenars de persones no s'han donat encara compte del que això vol dir, del que aquell fet significa. Hi ha qui creu que el canvi de règim ha d'ésser una simple substitució de noms en els organismes més o menys oficials. Hi ha qui arriba a creure que ni tan sols aquella substitució és indispensable. Per a uns i altres les normes ancestrals, els procediments caciquils, els sistemes burocràtics més desacreditats, el proteccionisme familiar o amical, són coses bàsiques que deuen subsistir i resistir totes les investides i tots els cataclismes, com si es tractés d'elements consubstancials amb l'Estat.

En cada un dels aspectes de la nostra vida colectiva hom veu en aquests moments sorgir el consabat equip de defensors del «statu quo» social, polític i administratiu en tots els seus aspectes, talment com si res no hagués passat i com si res no hi hagués a fer. No han copsat ni la importància dels esdeveniments ocorreguts, ni la transcendència de l'hora que vivim, ni el rol que correspon a la nostra generació en l'edificació del nostre propi esdevenidor i del dels nostres fills.

Segons ells, tota la cosa pública, des de l'ensenyament a l'administració, des de les funcions de policia fins a l'obra sanitària, ha d'ésser extreta dels organismes centrals i tramesa al Govern de Catalunya, sense tocar-hi res, respectant-ne integralment i curiosament totes llurs tares, conservant-ne, sobretot, aquell magnífic aparell burocràtic, tan complicat com inútil, que no ha fet mai altra cosa que entorpir tots els intents renovadors, i sabotejar constantment, en nom d'uns interessos personals intangibles, tota actuació constructiva.

Un esperit així sembla haver inspirat els debats i dictat les decisions de la ponència nomenada pel Sindicat de Metges perquè elaborés el projecte de la futura lluita antiveneriana a Catalunya.

Els ponents, membres la majoria del cos d'Higiene de la Prostitució, contra el qual ja en diferents ocasions hem fet campanyes, que ningú no ha desvirtuat, dictaminaren sense tenir en compte ni la condemna unànim per part d'Europa dels procediments que preconitzen, ni les conclusions de l'enquesta Flexner declarant-los perniciosos per a la salut pública, ni els treballs de la Lliga internacional contra el perill veneri ni tan sols els resultats aparents i els exemples quotidians de dotze anys d'acció reglamentarista a Barcelona.

En el dictamen hom parteix del principi que existeix un sistema mèdico-policíac amb el nom d'Higiene de la Prostitució, que cal respectar per sobre de tot, com si es tractés d'una institució tan intangible i tan inviolable com la difunta monarquia en els seus millors temps, perquè en ella hi ha drets adquirits, interessos creats i sobretot aquella aurèola feta d'una xarxa de precedents que se'n diu rutina i que trobem invariablement al

voltant de tots els organismes de l'Estat espanyol amb més de cinc anys d'existència.

Les normes de la lluita present i de la lluita futura contra el flagell veneri, segons els senyors de la ponència, han d'ésser les mateixes que sempre hom ha seguit, no perquè siguin bones, sinó perquè hom les ha seguides sempre.

La reglamentació seria catalanitzada, però en cor i ànima restaria la mateixa reglamentació amb tots els seus defectes, amb totes les seves immoralitats, i això precisament és el que el poble, en nom dels principis de la Revolució, en nom de la llibertat i de la història, no pot acceptar.

Si Catalunya vol donar un pas endavant, en lloc de restar encallada o

d'anar enrera, al nostre Parlament ha de combatre la ideologia d'aquella ponència, no amb sensibles esmenes, sinó rebutjant totalment un programa que significa la persistència de la prostitució oficial inscrites, vigilada i organitzada pels poders públics; que conservaria la repugnant contribució tan immoral com inescotable que el vici més baix forneix a la ciutat de Barcelona; que legalitzaria la injustícia i l'arbitrarietat de la inscripció de la dona pública amb totes les seves conseqüències jurídiques i morals; que seguiria protegint els 150 bordells oficials que col·loquen Barcelona al primer lloc d'Europa com a ciutat depravada, com a centre de proxenetisme i com a borsa de contractació mundial del mercat de blanques; que im-

plica l'existència d'un hospital-presó on la malaltia té caires de delictes i de dispensaris antiveneris amb inscripcions baladreres i tan especialitzats que foragiten el malalt en lloc d'acollir-lo; un programa, en fi, que té com a resultat immediat i llunyà perpetuar tota la gama de prejudicis socials que s'oposen com barrera infranquejable a la veritable lluita antiveneriana.

Per la Catalunya de demà, liberal i socialista, calen programes i procediments diferents dels programes i procediments calcats de les Ordenances de Carlemany, reproduïts per Martínez Anido i ratificats per la ponència del Sindicat de Metges.

F. MUNTANYÀ

LA PLAGA DE L'ANALFABETISME

He llegit—no sé on—que totes les desigualtats que planen damunt dels homes són irritants: la desigualtat de la riquesa, la de la justícia, la del tracte social. La més irritant de totes, però, és la que existeix en l'administració de la cultura.

Després del dret a la vida, cap de més peremptori sens dubte que el dret de l'educació i instrucció de l'individu.

És revoltant que en ple segle xx, quan ja hi ha qui apunta que la civilització d'Occident inicià la seva davallada, encara hi hagi pobles estatament organitzats que damunt d'ells hi plani l'estrall de l'analfabetisme.

Veritat és que, fins fa cosa d'un segle, tots els assaigs d'escola primària tenien un caire aristocràtic. Des de les escoles paganes de l'antiga Grècia i Roma fins a les del Renaixement—passant per les escoles abaquials de l'Edat Mitjana—totes són destinades a l'ensenyament de les classes adinerades. Adhuc Rousseau, en ple segle XVIII, concep el seu formidable Emili—font, no obstant, inestroncable de principis pedagògics moderns—d'una fàsis aristocràtica. Cal arribar a primers del segle XIX per concebir la veritable escola popular en què sorgeix el més gran dels homes que ha parit la Humanitat: Pestalozzi.

Des de llavors els pobles on llurs reis i governants han tingut apetència de millorament cultural han prodigat llurs esforços en la creació d'escoles populars on les classes humils han pogut abeurar llur intel·lecte verge. Han comprès que el primer instrument de treball per forjar una pàtria gran en qualitat era l'escola primària, i sense plànyer interessos han bastit palaus pels infants, higiènics i confortables, amb l'objectiu primordial d'arribar a l'extirpació total d'aquesta plaga funesta que se'n diu analfabetisme.

Tal és el cas dels països nòrdics—Dinamarca, Suècia, Noruega, etc.—on no es registra ni un sol cas individual d'analfabet.

Els països meridionals, en canvi, acusen un percentatge tan paorós de gent que no sap llegir ni escriure que dona basca de cor el pensar-hi.

Espanya, per exemple, dona un terme mig d'un seixanta per cent.

Aquest analfabetisme pren encara proporcions més alarmants si tenim

en compte que molts dels que saben estampar llur signatura sota un document no han fullejat mai més un llibre o periòdic des que han sortit de les aules de l'escola. Aquesta és la realitat cruenta que acaba de deixar-nos la monarquia borbònica. Aquesta és l'obra funestíssima dels governs que han desfilat pels ministeris de l'Estat monàrquic espanyol. Aquest és el crim monstruós que s'ha perpetrat damunt la consciència col·lectiva dels pobles ibèrics! Mentre es donava belligerència a les congregacions religioses—posades sempre al servei de les classes benestants—concedint-les subvencions i prerrogatives, es negava sistemàticament el most de pa espiritual de l'ensenyament primari a les classes pobres. Mentre els fills dels rics podien proporcionar-se escoles decentment instal·lades—no parlem ara del nodriment intel·lectual que rebien, car és ben coneguda la mentalitat troglodítica i primària de la burgesia nostra—els fills dels obrers, dels pobres, havien d'entafurar-se en cavernes infectes i destortalades quan no tenien per escola l'ambient tèrbol i llefiscós del carrer.

Era vergonyós, durant la monar-

quia, que el pressupost d'Instrucció Pública fos sempre el més esquitat de la Nació. Mentre el pressupost de Guerra absorbia quantitats exorbitants que tan sols servien per entronitzar el pretorianisme més revoltant, el pressupost d'Instrucció Pública—per a palesar l'estat vergonyós en què havien arribat els homes de la Dictadura, sols ens cal dir que Marcellí Domingo ha trobat el pressupost del seu departament escrit en llapis amb partides esmenades arbitràriament—s'havia de limitar a consignar sous de dues mil pessetes a més de deu mil mestres i de tres mil pessetes als ingressats per oposició, amb la perspectiva gens falaguera de no captar cap ascens escalafonal en més de vint anys de serveis.

Ha calgut la vinguda de la República—i entre els seus Ministres un mestre—per a enderrocar tota aquesta bastida corcada i aixecar, d'entre tanta runa infecte, un nou temple nacional que com a divisa porta esculpit en el seu frontis: escoles, escoles i escoles.

És la manera d'acabar amb aquesta plaga que tants estralls ocasiona arreu.

JOAN FORMENT

FULLS ANTOLOGICS

PARAULES DE RENAN

La moral, com la política, es resumeix en aquest gran mot: Elevar el poble. L'estupidesa no té el dret de governar el món. A veure, ¿com voleu confiar els destins de la humanitat a desgraciats, oberts per llur ignorància a totes les captacions del xarlatanisme, sense dret gairebé de comptar com a persones morals? Quin estat més deplorable no és aquell on per a obtenir els sufragis d'una multitud omnipotent no cal pas ésser veritable savi, hàbil ni virtuós, sinó tenir un nom o ésser un xarlatan audaç.

Jo imagino un savi i laboriós recercador que hagi trobat, sinó la solució definitiva, almenys la més avançada del gran problema social. És incontestable que aquesta solució seria tan complicada que, a tot estirar, hi hau-

rien al món vint persones susceptibles de comprendre-la. Ja cal que li desitgem paciència si està forçat, per a fer prevaler la seva descoberta, d'esperar l'adhesió del sufragi universal. Un empíric que cridi ben fort que ell ha trobat la solució, que és clara com el dia, que cal tenir la mala fe de les gents interessades per a refusar-la, i que repeteixi cada dia a les columnes d'un diari declamacions banals: aquest, indubtablement, farà fortuna més de pressa que no pas aquell que espera l'èxit de la ciència i de la raó.

Que es digui, doncs, ben alt, que aquests que es refusen a illustrar el poble són gent que vol explotar-lo i que necessita l'encegament per a reeixir. Vergonya a aquells que, parlant de fer apellació al poble, saben que només fan apellació a la seva imbecilitat! Vergonya a aquells que fonamenten les seves esperances sobre l'estupidesa!

(«L'Avenir de la Science»)

Voteu i feu votar l'Estatut de Catalunya!

Utopia: Igual benestar per a tothom, treball sense recompensa

L'aire pur i fresc de l'Escorial tonifica el cos i l'esperit; sembla que hom ressuscita a una nova vida en la calor de l'estiu de la «meseta». Enfront del monestir s'encenen els llums del menjador modernista de l'hotel, per a sopar. Dones d'ungles vernissades i blanca pell s'asseuen entorn de les taules paradises amb els homes de cabals. La gent deixen menjar en els plats, de tan abundós—com passa a tots els hotels. Jo he tingut un amorós i trist record dels germans d'Andalusia i de tots els altres germans del món, que a més de sofrir els rigors de la calor i del fred, de la foscor i de la humitat, de l'aire impur i de l'excés de treball, no tenen prou menjar per a nodrir-se. Les deixalles dels hotels són més exquisides que els menjars de moltes famílies d'ínfima condició econòmica.

I adolorit el cor diu a la ment que la inhumana desigualtat actual en el benestar de la vida no ha d'existir. I el sentiment fraternal ens estimula a propagar les bases d'un nou dret de l'home.

Hem vist que, fins ara, molts homes, amb llur treball i portant una vida miserable, han fet possible l'opulència dels senyors: primer els esclaus, després els vassalls i obrers, asalariats i de professions lliures moltes vegades. Com a remei a l'exploatació, com a justícia social s'ha pensat en la justa recompensa del treball; s'ha proclamat el dret al producte íntegre del treball. El mestre Karl Marx va escriure tota una teoria en el seu *Capital* per a explicar l'economia moderna i el dret dels treballadors. Els partits socialistes han seguit aquella orientació i han conceptuat com a meta perfecta aquella en què l'home rep íntegre el fruit del seu treball.

Com que els homes treballen diferentment, les desigualtats subsistiren; com que les capacitats són diverses, apareixerien—més o menys mitigats—els privilegis. Fins a la Rússia actual trobem l'escala de sous. Fins Stalin — ha dit la premsa — proclama la proporcionalitat del sou al treball. Seguiríem veient com molts homes del món sofririen penúria sota mil aspectes, mentre altres tindrien tots els camins oberts, el benestar material i lleure i instruments per a l'Intel·lecte. Per altra part, es fa molt difícil valuar el treball de l'home, i no tothom està d'acord en les distintes valoracions.

La justa recompensa del treball que molts homes conceben com un ideal just, no és més que un episodi en la via ascendent del progrés humà. (Nosaltres percebem i ens expliquem el progrés humà.) Més enllà vindrà la igualtat del benestar per a tots els homes, quan tots farem el que podem, quan tots rendirem el màxim de les nostres possibilitats, i es distribuirà fraternalment tot el que l'home produeix i la natura ens ofereix. La fraternitat humana no existirà, ni tampoc la pau, mentre en cada cor no hi hagi la generositat per a proclamar i practicar aquest imperatiu d'igualtat.

La nova política s'encamina ja cap aquest fi, en alguns aspectes: l'escola única, la reforma de l'habitatge i de les ciutats, de les clíniques i sanatoris, les vacances i els viatges per als treballadors.

Però cal anar a encaixar aquesta tendència justa i igualitària dins un concepte de dret general perquè compregui l'home en totes les edats de la seva vida i en tots els aspectes de la mateixa. Cal fer ressaltar o demostrar el dret a la igualtat del benestar per a tots els homes, el deure de rendir cada home el que pugui. I s'ha de suprimir l'estímul egoista del premi del treball. Afortunadament, ja hi ha homes generosos que es consagren al bé de la humanitat i voluntàriament no recullen tot el fruit econòmic que la societat els permetria. Però això que avui és la vocació d'alguns, ha d'arribar a ésser la norma de tothom. Hem d'enlairar la moral de l'home i de la societat. Volem enlairar-ho. És necessari, és imprescindible fer-ho, si no desitgem veure com cauen en la desillusió tots els nostres esforços en pro de la felicitat humana, basats en una pseudo-justícia social.

En la societat justa tot home ha d'ésser un treballador de la classe que pugui, voluntàriament, sense coacció. La Pedagogia moderna ha trobat en l'ensenyament la manera de suprimir els càstigs i les recompenses. Els mestres antics no veien altre camí per a fer treballar el noi, que la violència i el premi. El premi i el càstig embrutien l'infant, el feien orgullós i rancorós, com fa avui orgullosos la fortuna i la pseudo-cultura als homes, i com fa iracunds la misèria als oprimits o oblidats. L'escola moderna treu més profit fent agradable el treball escolar. La societat futura treurà més profit del treball dels adults fent atractiu el treball de cadascun. El treball no ha d'ésser cap maledicció ni cap cosa molesta: el treball perfecciona l'home i li porta el benestar. Tot és qüestió de treball per a cada un la qualitat i la justa mesura. Això ha fet l'escola amb els infants. Això ha de fer l'Estat amb els adults. La Pedagogia ha hagut d'estudiar l'infant i la tècnica educativa per a descobrir el treball que ha de fer el nen, que és el mateix que li produeix joia en l'execució, l'instrueix i el fa home. La sociologia ha d'estudiar l'home adult i ha de crear una nova tècnica del treball que també atraurà el jove i el vell a la feina, com l'escola moderna atrau el noi; i l'home es sentirà feliç com se sent content avui el noi a l'escola nova. I així com en aquesta escola el companyerisme entre els infants és major que en l'antiga escola de distincions honorífiques, en la societat nova, en què els homes treballaran a gust i trobaran el mateix benestar, la germanor unirà els cors i farà l'home benaurat.

No existeix la droperia en l'home. L'home gandul és un home malalt. L'home que passa per un període de deixadesa té l'organisme pertorbat. No s'ha de jutjar la salut pel greix ni per la vermellor de la cara. La salut la manifesta l'energia vital que hom sent a l'interior i que no es pot deturar. El savi que ha escrit molt volums ha sentit necessitat d'escriure'ls i ha tingut l'energia per a fer-ho. Cal fer sentir altres necessitats i cal cercar la manera d'enfortir tots els homes. Però el malalt, mentre no es guareix, és digne d'un major afecte i ha de tenir el benestar corresponent. L'escola moderna porta la cura i el confort fins

als anormals. El dret penal modern l'estén als delinqüents, i la Criminologia cerca la gènesi del crim i mira de fer-ne desaparèixer les causes.

Hi ha molts homes de cos malalt o d'esperit feble que no s'adapten, que viuen forçosament en la misèria i que la justícia social no els pot abandonar al producte del llur treball. Quants i quins són? Ajudem tothom i no vulguem fer noves castes. Els habituals sense feina són fruit de la nostra societat desordenada i injusta. La societat troba les conseqüències de la seva conducta inhumana. L'home mal qualificat és fill d'una mala herència biològica, d'una mala educació, del vici social, de l'estructura social. També pot ésser un retardat com a home, un retardat que no conegui el valor ètic del crim ni de la virtut.

La tasca nostra a fer és gran. Però hem de saber on anem. El far que ens ha de guiar avui encara és la trilogia de la revolució francesa d'«Igualtat, Llibertat i Fraternitat», però interpretades amb les nostres idees. Els nous drets de l'home ja no proclamaran la propietat, que equival a procla-

mar l'egoisme. Els moderns sociòlegs en veure que les velles generacions es preocupaven molt dels drets de l'home i poc dels deures, varen acabar per dir que el que existien eren deures i no drets. Novament hem de reafirmar que existeixen els drets i els deures, que sabrem complir el nostre deure si coneixem els drets de tothom.

La doctrina contemporània de l'eficàcia en el dret trobarà el resultat més perfecte en aquesta altra doctrina de la igualtat en el benestar dels homes. Aquella repartició que tant escandalitzava la nostra gent, no ja la repartició d'un dia, sinó la repartició repetida i eterna, és l'ideal més gran de justícia.

Ha arribat l'hora que el proclamem. Estructurem una nova Catalunya i una nova Espanya. Obrim el camí de la igualtat i la fraternitat entre els homes. No posem cap article a les noves constitucions, que els barrin el pas.

En números successius parlarem de l'adaptació de les Constitucions al nostre ideal d'alliberament de l'home.

C. RÒPES

El Banc d'Espanya i la depreciació de la pesseta

i II

Els principis que modernament accepta la ciència financiera i que han presidit les estabilitzacions monetàries efectuades en molts països, volen que el Banc d'emissió es converteixi en un organisme que automàticament i per mitjà del descompte, reguli la situació monetària del país. A conseqüència d'això, el Banc ha d'estar absolutament separat de tota influència política, i sobretot, s'ha d'evitar la contingència que un govern en situació difícil o l'actuació d'un Ministre de Finances pugui comprometre la marxa regular d'un Banc d'Estat. D'aquesta manera, éssent el Banc central una màquina distribuïdora de l'economia monetària del país, pot actuar en el paper que actualment se li assigna: el de Banc de bancs. El Banc central ve a constituir una espècie d'organisme superior als altres bancs que fa el servei de lligam i d'eix organitzador, tot mantenint-se en la més estricta neutralitat.

Quin és l'estat d'aquest afer en el nostre país? Si tornem a la Llei d'Ordenació Bancària, trobarem alguns punts que mostren la tendència de caminar per aquest camí. La bonificació del 1 per cent en els redescòmptes de la Banca privada amb el Banc d'Espanya i la constitució d'una Comissaria i d'un Consell Bancari, tendeixen a organitzar i unificar l'acció de la banca privada sota el cabdillatge—possible—del Banc d'Estat.

Si les coses haguessin marxat pels camins que, marca la llei, potser no s'haurien registrat molts casos d'anarquia econòmica que avui s'han de lamentar. Però a desgrat de les seves bones qualitats, la llei pecava del defecte d'origen de no enfocar d'una manera prou decidida aquest proble-

ma; això i l'actuació de les persones en qui ha estat confiada la direcció dels centres principals de l'economia del país, han portat l'afer per camins completament divergents dels que marca una política inspirada en la salvaguarda dels interessos col·lectius. El Ministeri d'Hisenda i el Banc d'Espanya s'han endinsat per viarans no gaire dreturats; l'afany unitarista que ha inspirat la política espanyola fins ara, s'ha manifestat també en aquesta esfera. El Banc d'Espanya, ja sigui seguint ja precedint el criteri del Ministeri d'Hisenda, lluny de situar-se en una posició clara com a organisme central que és de l'economia espanyola, s'ha decantat, segons les preferències del moment, cap a determinats nuclis bancaris del país. Si en els darrers temps de la Dictadura el Banc d'Espanya i el Ministeri d'Hisenda, semblaven donar certa bel·ligerància a la banca catalana—recordeu el Banc de Crèdit Exterior—actualment els mateixos organismes semblen posseïts d'una forta aversió a la banca barcelonina, actitud que ha fet esclatar els conflictes d'aquests darrers dies. En el fons es continua la política de sempre, servida pels mateixos organismes, però amb persones diferents.

I bé, és evident que no és possible el redreçament econòmic d'Espanya mentre subsisteixi aquest estat de coses. El Banc central ha d'estar allunyat de tota influència política, ja sigui ell l'influent, ja sigui l'influit. El Banc d'Espanya, com a roda central de l'economia del país, ha d'ésser un organisme que automàticament serveixi per a mantenir estable la situació monetària, faciliti el desplegament econòmic de la nació

Segueix a la pàg. 8.

Cal que demà, tothom, es trobi on es trobi, vagi a la població on té el vot a afirmar la seva conformitat amb l'Estatut de Catalunya.

ELS HOMES DE LA UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

RAFAEL CAMPALANS

Diàleg

Parlaven un dia l'intel·lectual polític i l'obrer apolític.

I deia l'obrer:—Aquest conflicte no s'arranjarà fins que vosaltres, els polítics, us hi lanceu de cap i us hi jugueu el nom.

I responia l'altre:—És molt possible que tingueu raó i que nosaltres hàgim d'arranjar el conflicte plantejat. Però, ¿no creieu que hauria estat més lògic que ens n'haguéssiu dit alguna cosa abans de plantejar-lo?

Coses del senyor Gaziol

El senyor «Gaziol», des de la seva encimbellada tribuna funerària (tots els imperis s'han assegut sempre sobre munts de cadàvers), amb aquella magnífica i sobirana posició d'intel·lectual independent (a sou del senyor Godó), i amb el to doctoral definitiu, del que parla sempre *ex-cathedra* i diu només veritats eternes, ha parlat de Catalunya.

I amb aquella mala lleteta que Déu li ha donat, batent copiosament tots els records de l'oportunitat periodística, ha parlat per a posar en evidència—*a sa façó*—la inferioritat política de Catalunya.

Evidentment, Catalunya no és cap prodigi. Per això maldem i patollem per a adecentar-la i dignificar-la. Evidentment, la direcció política actual té encara moltes falles i pot ésser sotmesa a moltes crítiques.

Però hi ha un fet que és la més bella promesa de la futura capacitat del nostre poble: l'Estatut de Catalunya! Redactat per unanimitat, aprovat per aclamació, plebiscitat pels Ajuntaments i—d'aquí poques hores—refrendat per tot el poble.

¿No podria el senyor Gaziol escriure un paral·lel plutarquesc entre l'unànime consciència nacional de Catalunya i l'èpic desgavell de Madrid davant el projecte de nova Constitució?

Convé que consti

Davant les múltiples preguntes dels amics i per tal de no haver de repetir privadament les mateixes coses, ens interessa fer constar que la «Unió Socialista de Catalunya» no té cap intervenció rectora en l'orientació de l'alta política catalana.

Els excel·lents, estimats i respectats amics de l'Esquerra Republicana ens oferiren uns llocs per a anar plegats en les candidatures de les darreres eleccions. En els mítings de propaganda fets conjuntament, els oradors parlaren amb tota independència segons el to dels respectius partits.

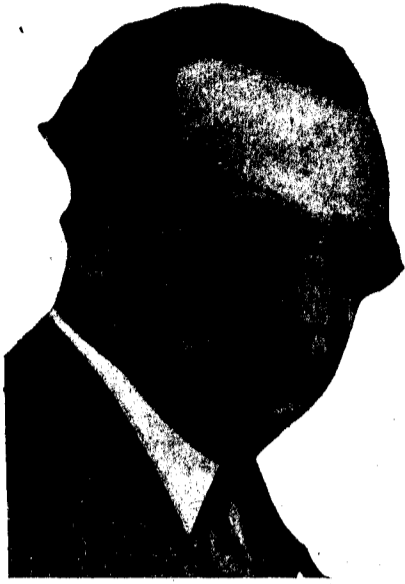
I ens plau declarar aquí la noblesa que han tingut en tots moments amb nosaltres els bons amics de l'Esquerra, abstenint-se d'influir poc ni molt en la política interna de la «Unió Socialista». Nosaltres, naturalment, hem correspost a aquesta conducta amb igual lleialtat.

Així, doncs, la glòria de l'orientació actual de la política catalana no ens pertoca a nosaltres. A cada u allò que sigui seu.

L'amor a la pau no exclou per res ni disminueix en absolut l'amor a la independència nacional.

No admetem que els drets de les nacionalitats hagin prescrit mai.

Jean Jaurès

Fa algun temps, per tal d'encapçalar un reportatge ràpid, ens calgué improvisar una diguem-ne presentació de l'amic Rafael Campalans. Aquesta mena de presentacions de gent massa coneguda, contràriament a allò que pot semblar, són les més difícils. Costa de dir quelcom d'original sobre un tema rebregat i limitat com és la biografia. Els detalls objectius no interessaven, i els subjectius perillaven d'ésser fantàstics. Gairebé sempre el recurs millor és arrebregar al vol una impressió fugissera i desenrotllar-la sense repenjar-s'hi. En aquest cas ho férem així mateix. I escrivírem textualment, sabent que ens exposàvem per endavant a la ironia fàcil i clandestina dels murmuradors:

«Rafael Campalans... Hi ha una tertúlia exigua de snobs, que li ha creat una llegenda absurda... Impossibilitats de dir-li ase, davant la seva vasta cultura i la seva labor d'educador, li diuen tivat. Li tenen odi perquè porta ulleres o perquè té una cabellera frondosa, o simplement perquè val més que ells — i això darrer és el més probable. Els senyors refinats i desvagats d'una casa que hom sol anomenar docta, que imaginem el món com una xarxa immensa d'Ateneus relligats entre ells pel correu, senten un menyspreu olímpic i àtic per aquest home que els supera. Desconeixen i neguen el seu valer, l'ataquen, el silenci o bé en fan mofa. Però Campalans ha format sense fressa moltes generacions d'obrers conscients, a l'Escola Nova. I aquells obrers coneixen, com tot el poble, la vàlua veritable de Campalans i la seva modèstia exemplar.»

I bé: fet i fet, després de rellegir-les, no ens cal sinó confirmar aquelles poques paraules improvisades — tal vegada un xic dures, però justes. Tanmateix, en elles la nostra idea principal va quedar enlaire: no la vam saber expressar. Volíem dir que si bé Campalans no té la menor dosi de vanitat—d'aquella vanitat que reflecteixen damunt d'ell els seus detractors—, té en canvi un gran orgull imprescindible. L'orgull és l'antídote de la vanitat, i viceversa. Ambdós defectes s'exclouen mútuament. I així com la vanitat és sempre un defecte, una exacerbació malaltissa de l'amor propi, que no té redempció possible, l'orgull pot ésser sovint una alta virtut. Nosaltres creiem que els homes que valen «de debò» han de tenir en certs moments un gran orgull, especialment davant de segons qui. Si no fos per l'orgull — naturalment desproveït de vanitat — que

sempre ha mantingut un nucli sòlid d'homes, ja ens hauria menjat, a Catalunya, la inèrcia i la petulància solemnes dels blasmadors pretensiosos i desvagats.

En el cas de Campalans, aquest orgull—sanitós, escament, magnífic orgull—és una nova prova de vàlua autèntica, i no pas una minva. Si els ciutadans com ell s'inhibessin d'ésser orgullosos, donarien motiu a què en fossin els altres. I «els altres» no mereixen d'ésser-ne.

Campalans en pot ésser. Considerat només com a home del Partit—deixant de banda voluntàriament la seva acció docent i patriòtica—, ell és l'esforç tenaç. Si Alomar és el verb i Serra la doctrina, ell és la minsa tasca quotidiana per al Partit. No pas que Campalans manqui de verb, ni de doctrina: tot el contrari. Però ell és l'esforç tenaç. Ha donat cada dia, per al Partit, una mica de feina útil. I, sovint, una gran labor feixuga.

Si Campalans ha brillat amb llum pròpia dintre el Partit, ha estat sempre malgrat ell, o bé perquè nosaltres l'hem fet brillar—és així mateix. Per ell, no hauria sortit mai del pla secundari, però vital, de l'home que fa la feina». Per exemple, molts ignoren encara que aquest setmanari, JUSTÍCIA SOCIAL, durant la seva primera època catalana, «no hauria pogut sortir» sense la contribució personal directíssima, en tots els ordres, de Rafael Campalans. Des dels editorials brillants i profunds fins a les notes esparses, des de la revisió d'originals fins a la direcció administrativa, tot era fet per Campalans mateix després del seu treball professional, i encara afegint-hi diners si mai convenia. I bé: aquest home, que ho feia tot, va fer sortir el propi nom tres o quatre cops, a tot estirar, en els cent trenta números del periòdic. I ara, si el poguéssim continuar dirigint en aquesta nova etapa, no ens ho deixaria pas contar.

Com a ciutadà, com a patriota, com a professor, com a home, sempre ha estat igual: capacitat, conseqüent i digne. Ha sabut emprendre les coses oportunitat, o desistir d'elles. Ha deixat pertot arreu i en tots els ordres un bon record i una història neta. Dintre el Partit, només la col·lecció del nostre setmanari en el seu primer període, parla a favor d'ell. Una obra així, feta en aquella època — 1923-1926—, hauria de bastar per acreditar-lo i concitar-li el respecte de tots.

No tothom pot pretendre això, a Catalunya. Molts dels que eren com ell, per exemple, professors a l'Escola Industrial, hi romangueren quan ell en partí, seguit de molts amics, per no sotmetre's a la Dictadura. I això no els impedeix de romandre-hi avui, quan ell, benèvol, torna a dirigir-la, ni de fomentar les llegendes absurdes.

Com a representant de Catalunya, no tenim cap raó per dubtar que serà el mateix.

No voldríem acabar aquestes notes sense fer una afirmació sobre l'amic Campalans... No n'havíem parlat...

El nostre socialisme no és degut a cap suggestió personal, sinó a les nostres pròpies meditacions i al nostre estudi. Per això és insubornable. Potser confessar-ho serà també orgull, però tant se'n en dona. I bé: tanmateix, podem afirmar que si algú ha influït, decisivament, en la cristallització del nostre ideari, aquest és Rafael Campalans. Serra, Alomar, Josep Xirau, tots

Llei

—Si tots els fets naturals obeeixen la llei de llur natura, ¿com ens hi revoltaríem sense dany?

—Les lleis naturals, confessem-ho, són sovint orbes i estúpides. És cert que no ens podem revoltar contra elles; però l'enginy humà s'oposa a les que ens són nocives, servint-se d'altres que puguin minvar o contrarestar l'efecte de les primeres.

—Així volem dir que l'home malda per dominar la natura en allò que contraria la seva felicitat.

—Evidentment. El resultat d'aquest domini és precisament el que anomenem civilització.

—En l'ordre natural, volem dir. Però, i en l'ordre moral?

—En l'ordre moral les lleis ja no són tan rígides. Moltes vegades són convencionals. Algunes vegades són palesament arbitràries. Per això podem parlar de lleis justes i injustes, cosa que no es pot dir de les lleis naturals. La noció de justícia és una noció purament humana.

—I per tan fallible. I allò que és just pels uns és injust pels altres. Aquesta noció serà sempre discutida.

—Gràcies a la imperfecció humana. Confesseu que la perfecció humana absoluta és indesitjable, col·lectivament, car el progrés i l'evolució serien impossibles.

—Així la llei moral, com la llei jurídica, és una pura convenció.

—Per força. I sense aquesta convenció l'home tornaria al caos. Per això, dins les societats organitzades i més quan estan passant un període de transformació, si hom no vol caure en el caos, ha de transigir i acceptar la llei que aquesta mateixa societat s'ha donat.

ULISSES

LLIBRES

Sebastià Sánchez-Juan: «Cançons i poemes». — (Llibreria Verdaguier. Nicolau Poncell, d'Igualada, impressor. — Barcelona, 1931).

Ens trobem davant del Sánchez-Juan reposat que va aparèixer ja en «Constellacions». Ens reca sincerament que s'efumi el deixeble del rebe Salvat-Papasseit. Però, malgrat això, «Cançons i poemes» vessa la gran personalitat d'aquest poeta que posa una vera emoció àdhuc en les coses més insignificants. Sinceritat, precisió, dring d'imatges, harmonia, entusiasme, fermesa, voluptuositat: heus ací les característiques de l'obra, les característiques de l'autor. Bon poeta sempre, Sebastià Sánchez-Juan ha abandonat el que se'n deia l'avantguardisme per a cenyir la forma en una meridional—tènue, per tant—modernitat.

J. R. I T.

els altres, els hem conegut més tard, quan la fixació de valors ja era feta. Campalans, no; Campalans, a través dels escrits, de les lletres, de les converses, va ésser a temps d'impulsar el nostre procés intern amb paraules lúcides, sense cap dogmatisme ni cap pressió contraproduents.

Caldrà dir com n'hi estem agraïts? I com l'estimem?

No endebades li hem dit algun dia Mestre de Joventuts... Perquè n'és.

GRANIER-BARRERA

COOPERATISME

Heus ací una entitat cooperatista que bé podria prendre's com a confirmació d'aquell aforisme que diu «la unió és la força». Aquesta Societat és la conseqüència de la fusió de dues velles cooperatives barcelonines existents a la barriada que, gràcies a una campanya de propaganda, i a una seriosa tasca d'aproximació, culminà amb la constitució de l'actual Unió Cooperatista Barcelonense.

Situada aquesta entitat en un dels sectors barcelonins més densos de població obrera, ha vist créixer les llistes dels seus socis, després de realitzada la seva unificació, fins sobrepassar, amb escreix, la suma d'un miler d'adherits.

Actualment acaba de bastir un magnífic casal on s'estatgen els diferents serveis que aquesta associació cooperatista té establerts.

Situat el nou edifici al carrer d'Urgell, resta unit amb l'antic local de proveïment que amb façana al carrer de Villarroel i davant per davant del «Mercat del Ninot», ocupava una de les entitats reunides, constituint, així, un sol cos, amb façana als carrers de Villarroel i Urgell entre els de Provença i Mallorca.

En el nou edifici, resten atesos els serveis d'oficines, d'esbarjo, Biblioteca, (per cert magnífica i, segons ens diuen, molt llegida), Seccions de producció (forns de coure pa, pastisseria, elaboració del porc, espadenyeria, productes carbònics); Servei sanitari (banyeres, dutxes per a tots dels socis i familiars); Gimnàs, Seccions de Mutualitat i de solidaritat social, etc.

COOPERATIVES BARCELONINES

Unió Cooperatista Barcelonense

UNIO COOPERATISTA BARCELONESA - LOCAL DE VENDES, VILLARROEL, 163 SECCIONS DE PASTISSERIA - QUEVIURES - PA - PORC - CARN (PLANTA BAIXA)

El cos antic format pel casal que dona al carrer de Villarroel, conté totes les seccions de proveïment, les quals ocupen no sols la planta baixa, sinó els dos pisos de l'edifici, i on estan establertes les seccions de sastre-

ria, merceria i novetats; gorristeria, bisuteria, i similars.

Segons el nostre amable cicerone, algunes d'aquestes Seccions funcionen de manera que permeten als socis proveir-se d'articles a llarg termini,

modalitat aquesta que ha vingut a desterrar, gairebé, els préstecs que l'usura venia fent en aquesta popular i populosa barriada.

La impressió que el visitant rep en recórrer les dependències de la Unió és sorprenent i agradable. Aquesta bona impressió augmenta en enterar-se del seu funcionament i, sobretot, de com es practica, entre els associats, la solidaritat social.

Una dificultat, però, hem notat en la nostra ràpida visita, i que ens estranya no sia solucionada per aquesta important entitat, tan previsorosa en altres aspectes. Volem referir-nos a l'estudi que creiem fóra encertat hi que havia de beneficiar notablement, no ja sols la comoditat de llurs socis, sinó, fins i tot, la seva economia; la descongestió dels seus magatzems de proveïment, ja per mitjà de botigues, arreu on té nuclis de socis que permetria la seva comoditat i expansió, o establint el servei a domicili, pels que resten allunyats del sector en què la casa actua o per aquell altre mitjà adequat que permetés un major desenvolupament del seu negoci i de la idea que informa la seva benefactora tasca.

La impressió rebuda, com deiem, és excel·lent pel visitant que, com nosaltres ens interessem per les coses de cooperació, i l'obra que realitza la Unió és digna d'ésser estudiada i propagada arreu de la nostra ciutat, cosa que prometem comentar en altra ocasió en què els factors temps i espai ens ho permetin.

HOMO

La cooperació de consum i l'actual situació d'Alemanya

Durant les sessions del 22e Congrés de la Unió Nacional de Cooperatives de consum alemanyes (Colònia) el professor doctor Werner Sombart donà la seva anunciada conferència sobre «La Cooperació de Consum i la Nació».

La Cooperació de consum aparegué en els moments en què les velles formes de distribució entraven en ple període de decadència i avui ha esdevingut un organisme de combat dels elements econòmicament febles contra les formes i els mètodes de l'alt capitalisme. Les nacions, que representen comunitats populars històricament unides en estats independents, han anat constituint les Cooperatives d'acord amb llur respectiva estructura econòmica: A Anglaterra, les cooperatives de consum, a França, les cooperatives de producció, mentre que Alemanya s'ha caracteritzat per una forta diversificació del seu moviment cooperatiu.

Així mateix, l'esperit cooperatiu s'ha manifestat de diversa manera en les diferents nacions. A Alemanya hom ha curat sempre i d'una manera especial de l'avenç teòric i sistemàtic del pensament cooperatiu. La importància del moviment cooperatiu ha estat demostrada tant en el camp de la teoria, amb el seu programa, com en la pràctica amb el proveïment efectiu de la població durant la guerra.

Hem d'encaminar les nostres passes vers l'ideal, tantes vegades somniat, de la màxima llibertat individual dins la màxima harmonia. La futura economia haurà d'estar guiada per la raó i subjectada a un pla preconcebut a fi d'esdevenir una economia susceptible de restablir la veritable i lògica relació entre la producció i el consum.

L'economia futura no pertany al capitalisme ni al comunisme sinó a una diversitat de formes i organitzacions econòmiques que funcionaran paral·lelament. La Cooperació de consum tindrà assignada la tasca de fer valer d'una manera decisiva els interessos dels

Conferència del professor Dr. Werner Sombart

consumidors en la producció i d'estructurar d'una manera definitiva el consum.

El professor Sombart insistí particularment en el deure del poble alemany de consumir els productes fabricats per les seves pròpies cooperatives, car el capital amb què operen aquestes societats no és un factor internacional sinó nacional, això és, la pròpia fortuna, els estalvis del poble.

Seguidament el conferenciant féu remarcar els avantatges que presenten les grans organitzacions cooperatives amb relació a l'economia privada i pública o estatal, sin-

gularment la supressió de la lluita pel profit i de la burocràcia, i acabà considerant que l'interès suprem que les cooperatives de consum ofereixen a la nació és llur tendència a propugnar sempre interessos constructius i generals.

Amb motiu de la conferència del professor Sombart, l'Assemblea de la de la Unió Nacional de cooperatives de consum aprovà unànimament una resolució sobre la coo-

peració de consum i la nació, de la qual extraiem els següents paràgrafs:

«El deure nacional de l'economia alemanya és la satisfacció de les necessitats del poble alemany. L'activitat econòmica de les cooperatives de consum està dedicada exclusivament a l'assoliment d'aquest objectiu, sense cercar profits particulars. Els estalvis realitzats per mitjà del sistema econòmic racional possibiliten l'augment del consum i de la producció i signifiquen a la llarga el millorament del nivell de vida del poble.

»La cooperació de consum és nacional per essència. No persegueix cap mena d'interès que estigui amb contraposició amb els de l'Estat, poble o nació...

»El principi cooperatiu de l'ajuda pròpia (selbsthilfe), la publicitat i la lleialtat de la cooperació davant la vida pública i l'estat i l'educació del poble vers un sentit de solidaritat i de corresponsabilitat, són factors de gran importància nacional. El moviment cooperatiu de consum no és un moviment de classe, sinó nacional.

»Conscient de la nostra responsabilitat davant la nació, demanem que la situació d'Alemanya en el món sigui la d'un poble lliure de les terribles càrregues i limitacions actuals.

»Els pagaments de les reparacions han portat a Alemanya a una crisi espantosa a causa de què el pacífic intercanvi entre els pobles ha estat pràcticament anul·lat. Aquesta situació inaguantable per a tot el món i especialment per a Alemanya no tindrà solució mentre la proposició Hoover de suspendre per un any els pagaments de les reparacions no condueixi a llur condonació total.»

LA COOPERACIO A EUROPA

SUISSA

La Unió Suïssa de Cooperatives de Consum (Basilea) comprenia en 31 de desembre de 1930, 523 societats amb un total de 395.616 membres, les quals durant l'any realitzaren una xifra de vendes de 296.881.812 francs. Les operacions de la Unió pujaren 163,5 milions de francs.

GRAN BRETANYA

Les vendes realitzades pel departament comercial de la Cooperativa Majorista anglesa (C. W. S.) s'elevan, pel primer trimestre de 1931, a 19.203.227 lliures esterlines, xifra que representa una baixa del 11 per 100 amb relació al mateix període de l'any anterior. El valor de la producció de

la C. W. S. ha baixat també del 17 per 100 en els mateixos períodes. La disminució és deguda quasi exclusivament a la baixa dels preus, car en molts articles el pes i la quantitat venuts acusen augments considerables. El departament bancari de la C. W. S. ha registrat durant el trimestre un moviment de 178 milions de lliures.

BULGARIA

La Unió Cooperativa Central «Nápred» (Sofia) té afiliades actualment 57 cooperatives de consum les quals disposen de 215 establiments de venda. A fi de 1930 comptaven amb 3.325 socis i 116 milions de levas de capital. La xifra de vendes de 1930 fou de 410 milions de levas i repartiren entre el poble prop de dos milions i mig de levas de benefici.

Dels articles firmats en són responsables llurs autors.

Informacions socials i econòmiques

Com viuen els treballadors xinos

El govern nacional de Xina ha fet una enquesta per conèixer les condicions de vida reals dels treballadors. Heus ací les principals conclusions:

Nombre de treballadors industrials de les 8 més importants ciutats (les que tenen més de 20.000 treballadors industrials):

Xangai	262.894
Cantó	239.865
Han Ken	169.992
Wusih	70.685
Soochow	58.814
Shuanteh	54.449
Toingtao	26.428
Wichang	23.974
21 altres ciutats (menys de 20.000 treballadors) ...	197.795
Total	1.104.896

Nombre de sindicats: 741.
Obrers sindicats: 574.766.

El salari mensual (mitjà més corrent) és de 10 a 15 dòlars-argent per als homes i dones, i de 5 a 10 dòlars-argent per als nens. El salari mínim que es coneix és de 5 dòlars-argent a Shuanteh.

La relació de salaris i cost de la vida en les principals ciutats ha estat en 1930:

	Salari	Preus
Cantó	157	100
Han Ken	118	210
Wusih	208	106
Soochow	133	181
Wuchang	107	210
Nantang	116	128
Hsing	175	144
Txekiang	133	162
Suking	140	164

El promig de salaris és per família, mensualment, 20 a 25 dòlars-argent. El promig mensual de despeses de la mateixa família és de 27 a 30 dòlars-argent que es reparteix així: aliments, 54 per 100; vestits, 7 per 100; lloguer, 12 per 100; combustible, 10 per 100; divers, 17 per 100. La meitat dels treballadors compresos en l'enquesta no guanyen prou per satisfer llurs necessitats.

Tanmateix la jornada d'aria de treball no pot ésser més feixuga. Vet ací les xifres:

CIUTATS	HORAS DIARIAS DE TREBALL		
	Màxim	Mínim	Mitjà
Xangai	12	8	11
Cantó	14	8	9
Hankai	14	8	10
Wusih	12	7	10
Soochow	14	7	10
Shaunteh	15	9	10
Taingtao	12	8	12
Wuchang	12	9	12

Occidentalització de l'Índia

Resolució aprovada pel Congrés Nacional de l'Índia, LXV reunió:

1. — Garantitzar els drets fonamentals de la població: llibertat d'associació, de paraula i de premsa, de consciència i professional; protecció a les cultures minoritàries i igualtat de drets per a tots els ciutadans sense distinció de sexe.

2. — Neutralitat religiosa de l'Estat.

3. — Salari vital garantit per als treballadors industrials; limitació de temps de treball; solubritat del treball; protecció als vells, als malalts i contra l'atur.

4. — Alliberar els obrers de l'esclavitud o de les condicions que s'hi assemblin.

5. — Protecció a les obreres i vacances adequades durant el període del part.

6. — Prohibició del treball als nens en edat escolar.

7. — Drets sindicals dels obrers per a la defensa de llurs interessos i reglamentació satisfactoria de l'arbitratge.

8. — Important rescenció de les contribucions rústiques i dels arrendaments que paguen els pagesos que treballen terres poc fecundes; eventualment, supressió de la renda durant el temps necessari, concedint aleshores socorsos als petits propietaris (zemindars).

9. — Impost progressiu damunt els jornals que gaudeixen una xifra determinada.

10. — Impost progressiu a les herències.

11. — Dret de vot per als adults.

12. — Ensenyança primària gratuïta.

13. — Reduir a la meitat el pressupost militar actual.

14. — Reducció important de les despeses de l'administració pública i dels sous dels funcionaris. Cap funcionari de l'Estat, exceptuant els tècnics empleats a títol especial o assimilats, podrà percebre un sou superior a una suma fixa i màxima de 500 rupies mensuals.

15. — Prohibir la importació de teixits i filats estrangers, per tal de protegir els teixits indígenes.

16. — Règim sec absolut i prohibició dels estupefaents.

17. — Supressió dels drets a la sal.

18. — Reglamentació de la política canviata i monetària, per tal d'ajudar a la indústria indígena i alleujar la vida del poble.

19. — Estatització de les indústries bàsiques i de la riquesa minera.

20. — Repressió de les formes d'usura i indirectes de l'usura.

COMARCALS

RUBÍ

El dissabte passat els nostres companys Granier-Barrera i Joan Forment de la U. S. de C., acompanyats del senyor Xavier Regàs, celebraren un míting de propaganda a favor de l'Estatut, que fou un èxit.

Després en J. Forment es quedà en la simpàtica vila rubinenca per endegar les ingerències que li foren fetes per una entitat política, d'adherir-se a la U. S. de Catalunya.

Dintre pocs dies donarem compte d'aquest afer.

BISBAL DEL PENEDES

Degut a les activitats desplegades pel Centre Republicà Socialista d'aquesta localitat, hem pogut sentir des de les tribunes locals a homes tant significats dintre el Socialisme Català com són en Francesc Muntanya, l'Emili Mira, en Francesc Viladomat, en Joan Fronjosà i darrerament l'il·lustre Rafael Campalans.

Els primers en un míting organitzat expròfés ens explicaren el què és i representa el Socialisme principalment dintre de Catalunya i en Campalans ens féu dissabte passat i d'una manera meravellosa, com ell sap fer-ho, una espècie de divulgació i comentaris a l'Estatut de Catalunya.

Tots els actes es vegeren atapeïts d'una gentada freturosa d'escollar les doctrines socials, i principalment en el que intervingué el company Campalans, en el qual el poble va veure en ell a un dels més significats representants del Socialisme Català i a un dels més grans forjadors de la intel·lectualitat Socialista contemporània.

Per això res té d'estrany que aquests actes hagin donat el seu fruit i l'ambient socialista que ja començava a despertar en aquesta vila des de temps ha, comenci a redreçar-se i a organitzar-se amb molta pujança, puix dintre el Centre Republicà Socialista ha estat formada una Secció adherida a Unió Socialista de Catalunya, i que a la primera embranzida ha assolit ja un nombre considerable d'afiliats.

La Unió Socialista de Catalunya ha d'ésser en temps no llunyà el partit representatiu de totes les forces socials i democràtiques de la nostra terra, ja que l'evolució dels homes i dels partits avui existents a casa nostra així ho fa preveure, a més de què les circumstàncies, les necessitats de la vida política i el moment, empenyen fortament cap al Socialisme.

Per això creiem que ara és quan és més necessari que mai, que els homes que avui

van a la capdavantera de la Unió Socialista de Catalunya es multipliquin en la seva tasca de divulgació dels seus ideals i principalment pels districtes rurals, on la gent fretura per amaran-se de les idees i doctrines del Socialisme.

Convé lluitar i treballar perquè en cap recó de Catalunya no hi quedi per formar la Secció corresponent de la Unió Socialista de Catalunya, ja que així establim una llaçada que agermani i uneixi totes les forces treballadores de la nostra terra, sigui quina sigui la seva carrera i sigui quina vulgui la manera de desenrotllar les seves activitats.

ANTONI OLIVELLA

Bisbal del Penedès, juliol de 1931.

Arts plàstiques

"L'Actualitat Artística"

No tenim encara, com tenen altres països potser d'una producció artística menys intensa que la nostra, cap Anuari de les Arts o recull periòdic del nostre moviment pictòric i escultòric, principalment. Tot vindrà amb el temps: almenys, cal esperar-ho així. Tanmateix, per bé que no dugui el títol d'anuari, tenim sobre la taula un llibre de crítica artística que supeix la funció que demanaríem als anuals d'art: ens referim al bell i substancios volum de Josep Maria Junoy, *L'Actualitat Artística*, editat per la Llibreria Catalònia, que comprèn els comentaris que l'autor escriví a les exposicions particulars o col·lectives de pintura i d'escultura que s'han realitzat a Barcelona durant la temporada de 1930-1931 i que resulta un veritable exponent del moviment artístic català. L'autor no s'ha limitat a aplegar els seus encertats i aguts comentaris crítics: els fa seguir d'una sèrie de 71 gravats, molt ben reeixits, que són una veritable tria del millor que s'ha exposat a casa nostra durant l'última temporada. Tots els amics de les belles arts i tots els que segueixen amb interès l'evolució artística de Catalunya adquiriran amb gust i profit aquest interessant recull de Josep Maria Junoy, veritable Anuari de les nostres arts.

AJAX

Les tarifes duaneres nordamericanes

Un grup de personalitats nordamericanes ha proposat la constitució d'un Consell per la redacció progressiva de les tarifes duaneres.

La qüestió de les tarifes, diuen, no és ja únicament política o nacional, i repercuteix damunt tota l'economia mundial. A la guerra de les armes ha succeït en el món una guerra econòmica, les víctimes de la qual són els milions de treballadors sense feina.

La situació d'Europa amb les noves fronteres, les noves barreres duaneres i llurs egoïsmes nacionals, agreugen, acusen les restriccions al comerç mundial que ja existeixen. Els Estats Units i les altres nacions no gaudiran de prosperitat mentre no tinguin consciència de la unitat econòmica del món. Els Estats Units han d'ésser els capdavanters de la reducció de tarifes amb el fi d'encoratjar els qui, en altres països, lluiten en sentit igual.

El Consell seria format per personalitats directives de la indústria, el comerç i del cos d'ensenyament. Organitzaria de seguida la propaganda per la reforma de les tarifes més altes i dels abusos duaners més palesos. Es proposaria als Estats Units l'aplicació dels principis estructurats en 1926 en la revaloració internacional signada pels representants dels Estats Units i de 15 altres països. Tanmateix tindrà cura de fer aplicar les conclusions de la Conferència econòmica mundial de 1927, en la qual els Estats Units varen tenir representació oficial.

«És essencial—diuen encara els autors de la declaració—enlairar el pensament del poble americà per damunt del nacionalisme egoïsta i estret, que no és veritable patriotisme, i donar-li de l'economia nacional una visió més ampla. Tots els veritables americans han de cercar l'augment del poder adquisitiu dels ciutadans de les altres nacions perquè puguin comprar els nostres productes, alliberar-se més fàcilment de llurs obligacions financeres, millorar llur nivell d'existència i treballar de faïso més eficaç. Així, res menys que així, nosaltres podrem estendre el nostre mercat mundial, augmentar el nombre de clients estrangers, acreixer la demanda dels nostres productes, disminuir l'atur forçós ací i a l'estranger, desenvolupar els nostres mercats interiors per un acreixement del poder adquisitiu dels nostres treballadors en el quadro d'un progrés econòmic personal i de bona llei, i proposar-se accentuar la bona voluntat i la pau entre les nacions.»

Federació Internacional d'Empleats i Tècnics

La Federació internacional d'empleats i tècnics es desenvolupa normalment. El concepte de solidaritat guanya terreny i augmenta el nombre d'empleats que cerquen en l'organització sindical el camí de llur emancipació. La crisi mundial i l'atur forçós han detingut la marxa ascendent de la Federació, però sense minvar la seva potència. Heus ací els efectius de la Federació Internacional d'empleats i tècnics (Memòria 1928-1930) al 1.º de gener de 1931:

Emp'cats de comerç	333.731
Empleats de banca	40.139
Empleats d'assegurances	25.567
Tècnics	82.252
Contramestres	157.551
Empleats d'indústria	98.891
Viatjants del comerç	16.498
Altres	120.298
Total	874.857

Com a socialistes tenim l'obligació de votar l'Estatut. És el primer pas perquè Catalunya pugui incorporar-se a l'Internacionalisme.

COSES DITES

L'ALBADA D'UNA ERA NOVA

Tots els senyals ho diuen. Estem al brançal d'una era nova.

I sembla una maledicció divina! És veritat; cap cosa gran no ha florit mai entre els homes si no ha estat prèviament regada amb la sang dels mateixos homes.

Constatem el fet, però diguem el nostre plany. I admetem-ho només si és fatal i necessari, si no hi ha altre remei. No hem d'exaltar-ho mai.

Jo no crec, com algú ha dit monstruosament, que la sang sigui sempre fecunda. Ho és, només, de vegades.

Es veritat: el sol, quan s'alça a trenc d'albada, és roig com la sang, i després de les tràgiques tintes del matinal crepuscle, la blanca i daurada claror del dia ho sublima, ho beneeix i ho magnifica tot.

Però no sempre les rojors del cel anuncien el naixement d'un dia nou: el cel, quan se'n va a la posta, és també roig com la sang, i després ve la nit. Ve la nit plena de tenebres...

Amics meus, anem amb compte!

Perquè no hi res tan semblant a una albada com un capvespre.

LA TÀCTICA ÚNICA

Des que em penso tenir ús de raó, jo només he conegut, en el nostre món obrer, que una sola tàctica. Sempre he vist com es repetia la mateixa lamentable història. Talment com si ens trobéssim en un cinema d'un perdut llogarret de muntanya, on sempre projectessin la mateixa pel·lícula atrotinada i on el gramòfon enrogallat toqués sempre la mateixa placa. Una florida d'organització societària, un espectre inacabable de mots llampanats, de frases sonores i de paraules gruixudes. Unes vagues més o menys violentes. Una repressió monstruosa. Unes nits d'angoixa i de frisança...

I, després, uns quants companys assassinats (dones sense espòs, fills sense pare), uns quants més a la presó, uns mítings pidolant l'amnistia, unes subscripcions per als presos... I tornem a començar: Això és tot el programa!

¿No podríem començar a construir alguna cosa?

RAFAEL CAMPALANS

LA CONSCIENCIA DELS TEMPS

Les classes capitalistes estan esverades; no interpreten i es resisteixen a avenir-se al tomb que han donat les coses. Instruïdes en el vell concepte de l'amo clàssic que no solé era propietari de les màquines, els locals i tot l'aparellatge del treball, sinó que també disposava de la seguretat del benestar i la satisfacció dels treballadors, no poden comprendre que avui si el capital no es conforma a ésser un factor de progrés social no pot interessar-nos per cap altra cosa. Qualsevol moviment del proletariat és interpretat com acció volxevitzant i acusat de produir la ruïna del país, i ells no saben que el proletariat encara no ha plantejat un dels drets que li corresponen, ço és, participar en el control de les indústries i establir uns sistemes de retribució progressius i proporcionals a la importància del valor del treball realitzat i al desenrotllament que prenguin les manufactures.

Les revolucions avui deixen d'ésser-ho pel simple fet d'un canvi de nom de les institucions. La consciència dels temps exigeix reconèixer al treball totes les prerrogatives a què té dret, que si en una societat col·lectivista se li dona una de les primeres jerarquies, en la societat capitalista no es pot ja avui escamotejar-li aquells drets immanents que es deuen reconèixer a tota funció humana.

Els socialistes que no som pas enemics de la revolució, però que tampoc creiem que sigui fatal que s'hagi de desenrotllar en mig d'espectacles sagnans i esfereïdors, estem convençuts que de la incomprensió i resistència que oposi la classe burgesa a la normal ascensió del proletariat als estadis que per dret natural li pertanyin, dependrà el que la revolució inevitable prengui un aspecte de lluita de classes civils en què una diu a l'altra que el seu paper històric es va esgotar, o que esdevingui una guerra feroç entre explotadors i explotats en la que aquests s'apropiïn per dret legítim del producte del seu treball

i que els havia estat usurpat en nom d'una pila de sofismes dialèctics, veient-se així llançats a la més es-paoridora de les indignències mentre els usurpadors disfrutaven de totes les comoditats de la vida humana que els mateixos usurpats elaboraven.

La classe capitalista qualifica aquest llenguatge verídic nostre de demagògic i sectari; en els millors dels casos ens diu doctrinaris utòpics i ells no veuen que el món marxa acceleradament vers aquesta utopia i quan els raonaments lògics i enlairats per a demostrar-ne la justícia els escolten amb indiferència displicent, és precís adoptar un llenguatge més clar.

Si no escoltessin de bon grat aquest to de conversa serè haurien de sotmetre's per força a l'actitud airada del pària modern que reclama amb constant energia que sigui realitzada aquesta hipotètica igualtat que de tants anys se li parla i que ell ha arribat a convèncer-se i, sap el per què, de la seva inexistència. No s'hi valdrà sotmetre la qüestió a gent que té interès a anomenar-se tècnica i especialista i no són altra cosa que especuladors dels seus interessos i els vertaders demagogs.

L'actitud airada del proletariat no respon a altra cosa que a l'actitud ignorant i egoista de la classe capitalista. La burgesia d'ara, voldria que les autoritats sabotegessin d'arrel totes les reivindicacions obreres i estrangulessin en néixer tot moviment vaguístic. Enyoren els temps en què el dictador amenaçava enviar a Burgos els obrers que s'atrevisien a fer vaga. La realitat històrica no els diu res. Engolfats dintre el rancor del seu esperit de classe, no saben comprendre que solament un règim de llibertat i de justícia pot produir organitzacions obreres responsables i eficients; ensorrats en l'egoisme dels seus privilegis, no es donen compte de la consciència dels temps.

JOAN FRONJOSÀ

Unió Socialista de Catalunya

Comitè Executiu

Sessió del 24 de juliol.

Assisteixen Torres, Comorera, Capdevila, Coloma i Gual en representació de Barjau.

Es llegeixen bon nombre de lletres rebudes de diverses poblacions demanant dades i instruccions per a constituir seccions del Partit. S'acorda constatar-les totes degudament. S'acorda també acusar rebut d'unes lletres de la Generalitat que es refereixen a l'Estatut de Catalunya, i una de la I. R. I. A. sobre la celebració d'un acte contra les lleis d'excepció.

S'examina una proposició portada al comitè pels companys Forment i Coll i Messeguer, i, sobre la mateixa, s'acorda autoritzar la constitució de seccions a cada districte municipal de Barcelona de forma que totes elles puguin organitzar la federació local.

Pres aquest acord es rep la visita d'uns companys de Gràcia que venien per a informar-se respecte el mateix assumpte, puix, de no ésser possible constituir una Secció al seu districte veien difícil o impossible inscriure's a la Secció del centre de la ciutat. Queden els citats companys, encarregats d'organitzar la Secció al seu districte.

El company Comorera dona compte de la reunió celebrada el dia 20 per un nucli de joves obrers i estudiants per a constituir la Joventut Socialista, i s'aprova la seva intervenció, acordant-se que continuï representant el Comitè en l'organització de la citada Joventut.

El company Coloma explica la forma d'organitzar el fitxer dels afiliats al partit i se l'autoritza perquè faci imprimir les fitxes i altre material d'oficines.

S'acorda convocar les següents reunions per al mes d'agost.

Dia 4. — De regidors municipals i diputats de la Generalitat (junt amb el Comitè Directiu de la Secció de Barcelona), per a tractar de la seva actuació i perquè signin el compromís establert en l'article 15 dels Estatuts del partit.

Dia 6. — De comissions permanents de propaganda i organització.

Dia 11. — De la Ponència, nome-

nada en l'Assemblea celebrada el dia 4 de juny, formada pels companys Barjau, Granier, Duran, Fronjosà, Sales, Serra i Moret i Joaquim Xirau, encarregada de redactar el Reglament interior de la U. S. de C. i el seu programa mínim.

En data opositiva. — De parlamentaris pel mateix objecte que la del dia 4 i per a tractar també de donar realització a l'article 41 dels nostres Estatuts.

S'aixeca la sessió.

S'ha constituït la Secció de Bisbal del Penedès

El corresponent de JUSTÍCIA SOCIAL a Bisbal del Penedès, company Antoni Olivella Borràs, ens assabenta que a dita vila ha quedat organitzada una Secció de la Unió Socialista de Catalunya.

Salut als companys de Bisbal del Penedès!

La tasca a realitzar arreu de Catalunya és immensa i urgent. Amb el recobriment de la nostra sobirania, ens obliguem a fer de Catalunya un poble segle XX que pugui ésser un exemple constructor, de civilització socialista, per a Espanya i per al món.

I en aquesta tasca immensa d'estructuració integral d'un poble, els companys de Bisbal del Penedès hi tindran un lloc i una responsabilitat.

El Banc d'Espanya i la deprecació de la pesseta

(Continuació de la pàgina 4)

servint de mitjà de lligam a la Banca privada. Tot el que sigui apartar-se d'aquestes normes, és fer política perjudicial per al país. Si les tendències iniciades pel Ministre d'Hisenda del Govern provisional han d'ésser norma futura de conducta, el Govern de la Generalitat de Catalunya, tindria la millor ocasió de fer una obra útil al país reorganitzant la Banca catalana, i posant-la al servei de les necessitats dels catalans, evitant que amb el seu fraccionament i manca d'organització segueixi el joc que tradicionalment fan el Ministeri d'Hi-

En defensa de les llibertats mínimes

Es per a nosaltres, obrers, la del 14 d'abril, una data gloriosa. Camins i horitzons nous!... No era per als obrers i socialistes (tot i haver-hi prestat el nostre ajut ben desinteressat), una fita de les nostres aspiracions, però sí hi veïem un camí inicial per a treballar de ferm per la futura «Unió de Repúbliques Socialistes d'Ibèria».

Crèiem també que aquells dies tràgics de la monarquia borbònica no tornarien, que la victòria i les llibertats mínimes conquerides pel poble ens serien respectades i defensades pels homes que avui són al Govern provisional de la República.

Però els fets, dissortadament, no tots són plaents. L'obra revolucionària, en sentit social i agrari, està per començar, encara. I certs homes del Govern fan témer un retorn dels dies d'opressió.

Salvant honroses excepcions, els ho-

mes del Govern provisional de la República han tingut paraules dures per a nosaltres, per al poble i per als nostres representants.

Potser ens abstindríem de retreure al Govern de la República tots els actes comesos contra la llibertat i la dignitat de Catalunya, si els recents successos de Sevilla no s'haguessin produït. La sang dels nostres germans obrers corre encara pels carrers de Sevilla. Contra ells i llurs cases hi han fet foc l'artilleria lleugera i la guàrdia civil. La premsa ens dona notícies que ens recorden els dies vils de la «lei de fugues», de Martínez Anido i Arlegui.

I per si això no fos prou, el Govern provisional encara ens amenaça amb una llei de defensa de la República, un règim excepcional de reacció, sortosament retirada, puix ha tingut el bon sentit de comprendre que lleis que vulguin ésser dictades contra el poble obrer d'Ibèria, no poden tenir èxit.

Davant d'aquests fets recents nosaltres creiem que el poble ha de dir ben clarament que, pesi a Maura i als que li facin costat, no tolerarà que li siguin arrabassades les llibertats mínimes que va conquerir el 14 d'abril i que no tolerarà una marxa enrera i la revifalla d'aquells temps tràgics de l'any 1921, època gloriosa de Martínez Anido i tràgica per al nostre poble.

J. SARDÀ

ISIDOR MUSOLES